

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KIRIK RAPSODİ

*her
yanımda
ol...*

NESLİHAN STAMBOLİ

Ücretsiz PDF Kitap Alın <https://rantey.org>

YAYIN HAKLARI

© NESLİHAN A. STAMBOLİ
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM / KASIM 2011
AKDENİZ YAYINCILIK AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 10765

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 1406 - 7

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 10766

Tel.: 0.212.446 38 88 pbx

Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>

info@altinkitaplar.com.tr

NESLİHAN STAMBOLİ

KIRIK RAPSODİ

Anneannem

Erzsébet de Kandó Egerfarmos Sztregova Marcali

Bayındırlı'nın anısına...

*Mutluluk, arzuların tatmin olması ile
ıstırapların başlaması arasındaki
kısacık bir soluktur.*

Gyula Krúdy

Gerçeklerle rüyaların sıkı sıkıya örüldüğü bu romanda adı geçen kişiler ve bu kişilerin yaşadıkları, yazılan mektuplar ve günlükler kısmen gerçekler üzerine kurulu olmalarına rağmen, esas itibariyle yazarın hayalinin ürünleri olup gerçeği olduğu gibi yansıtmamaktadır.

BİRİNCİ PERDE

Rapsodi'nin ilk bölümü

Lassú bir yaz gününün

rehavetiyle, ağır ve

telaşsız başlar...

(...)

1916 yılının bitmesine iki gün kala Buda tepelerinden şehre hükmeden Mátyás Katedrali'nin çevresi insan kaynıyordu. Avusturya İmparatoru I. Karl ile İmparatoriçe Zita'nın, Macaristan Kralı IV. Károly ve Kraliçe Zita olarak taç giyme törenini seyretmeye gelmişlerdi. İki yıldan fazla bir süredir Büyük Savaş'ın altüst ettiği Avrupa'da yirminci yüzyılın üçüncü taç giyme töreni gerçekleştirilecekti.

Ana kapılar açıldığında, pırlantalarla bezenmiş taçları ve incilerle işlenmiş, kürkler ve tüylerle süslenmiş brokar pelerinleriyle ışıldayan saray erkânı ile Avrupa'nın dört bir yanından gelen soylular katedrale girmeye başladılar. Din adamları, müstakbel kral ve kraliçeyi karşılamak üzere katedralin dışında bekliyorlardı. Herkes yerine yerleştikten bir süre sonra organ güçlü sesi duyuldu. Kraliyet arabasının gelmek üzere olduğunu müjdeliyordu. Katedrali dolduran soyluların üzerine ani bir sessizlik çöktü. Herkes ayağa

kalkmıştı. Dışarıda meydanı dolduran kalabalıktan gelen sesler kesilmişti. Çıt çıkmıyordu. En sonunda kral ve kraliçe göründü. İnsanlar nefesini tutmuş, hayranlıkla krallarını ve yanında beyaz saten tuvaletinin üzerinden yerlere kadar uzanan dantel duvağıyla süzülürcesine katedrale giren zarif eşi Zita'yı seyrediyordu. Kral ve kraliçe kendilerini bekleyen taç ve asaya doğru ilerlediler. Aziz István'ın tacı, bin yıl önce yapılmış olmasına rağmen hâlâ parlaklığını koruyan mineleri, sıcaklığından ve ısıltısından hiçbir şey kaybetmemiş yüzlerce incisi ve değerli taşlarıyla olduğu kadar, asırlardır üzerine işlenmiş efsanevi kakmalardan dolayı da insanlarda huşu uyandırıyor. Yanında duran altın saplı kraliyet asası, yumruk büyüklüğündeki kristal topuzunu saran telkâri işlemeleriyle ısıtılıyordu.

Uzun ve görkemli ayinin ardından, yukarıdaki pencerelerden birinden süzülen ve Saint Maurice kılıcıyla yapılan töreni kutsarcasına omuzlarına düşen ışığın altında IV. Károly tacını giydi. Dışarıdan top sesleri geliyordu.

Alex, üst kattaki galeride kendilerine ayrılan yerden, büyülenmişcesine töreni seyrediyordu. Her şey dadısının anlattığı masallardaki gibiydi. Herkes altın ve gümüş renkli elbiseler, kürkler giymiş, mücevherler takmıştı. Annesinin de boynu, kulakları, bilekleri, parmakları çok değerli olduğunu söylediği aileden kalma mücevherlerle doluydu. Ona ve Magda'ya da birer inci kolye takılmıştı. Kolyeleri, birbirinin aynısı kırmızı kadife elbiselerinin üzerinde çok güzel duruyordu. Dadıları onları özenle giydirmişti. Saçlarını örgü yapıp toplamış ve kırmızı kurdelelerle süslemişti. Siyah rugan ayakkabıları ayaklarını biraz sıkı da bunu umursamıyordu, çünkü çok şıktı. Károly ise oradaki tüm çocuklardan, hatta Veliaht Otto'dan bile daha yakışıklıydı. Tüm itirazlarına rağmen, sonunda annelerinin dediği olmuş; sapsarı saçlarını iyice ortaya

çıkartan lacivert kadife takımını giymiş ve lekelemeden evden çıkmayı becerebilmişti. Şu anda çok rahatsız olduğu her halinden belliydi. Yerinde duramıyor, kıpır kıpır kıpırdanıyordu. Károly'un yanında oturan Sanyi de aynı Károly gibi giyinmişti, ama çok rahat görünüyordu. Mum gibiydi. Alex'in gözleri Sanyi'nin elini tutan Etel yengesinin saçlarına takıldı. Onun saçları da annesininkiler gibi uzun muydu acaba? Hiç açmazdı saçlarını. Belki de böyle doğmuştu. Kuş yuvasını andıran küçücük kahverengi bir topuzla! O büyüdükçe, topuzu da büyümüş olmalıydı. Ama yüzüne göre küçük olan incecik dudakları sanki hiç büyümemişti. Ne kadar tuhaftılar. Zaten yok gibi olan altdudağı gülümseyince iyiden iyiye kayboldu. Yengesinin ayağa kalktığını fark edince annesine baktı. O da kalkmıştı. Magda'nın elini tuttu. Birlikte kalktılar. Elbiselerini düzelttiler. Törenin bu kısmı bitmiş olmalıydı.

Kalabalıkla birlikte yavaş yavaş aşağı indiler. Tam dışarı çıkacaklarken yandaki kapıdan katedrale giren bazı adamlar gördü. Solgun ve yamalı gri üniformaları, yıpranmış deri kemerleri ve eski püskü postallarıyla bu büyülü masalda ne işleri olduğunu düşündü. Kimisi, tahta bacağına destek olan koltuk değneklerine yaslanmış, topallaya topallaya, birbirlerine çarpa çarpa, öksüre tıksıra ilerliyor; kimisi kendilerine gösterilen yerlere oturmaya çalışıyordu. Hepsinin göğsünde bir sürü madalya vardı. Sessizce bekliyorlardı. Annesinin elini çekiştirdi ve hem sesini duyurabileceğini hem de sessizliği bozup azarlanmasına neden olmayacağını umduğu güçlü bir fısıltıyla sordu.

“Édes anyukám,⁽¹⁾ kim bu adamlar?”

(1) Tatlı anneciğim.

“Askerler yavrum. Kralımız onları Altın Mahmuzlu Şövalye ilan edecek. Kahramanlarımız onlar. Yaralı kahramanlarımız.”

“Nasıl yaralanmışlar?”

“Savaşta.”

“Düşmüşler mi?”

“Haydi Alex, önüne bak. Acele edelim.”

“Babam hâlâ neden dönmedi? Hani hemen dönecekti? Bir se-neden fazla olmadı mı gideli?”

“Neden? Neden? Çok soru soruyorsun kızım. Yakında dönecek. Sessiz ol biraz. Şimdi gidip, yemin töreni için dışarıdaki yerlerimizi almalıyız.”

Yemin töreninin ardından, katedralin üst katındaki pencerelerden birinden kral ve kraliçenin küçük veliaht Otto’yla birlikte halkı selamlaması, taç giyme şerefine verilen ziyafet ve soyluların kral ve kraliçeye takdim edilmesiyle devam eden kutlamalar IV. Károly ile Zita’nın kendilerini Viyana’ya götürecek trene binmesiyle sona erdi ve geriye sadece günün dedikoduları kaldı.

“Tacı başında eğri duruyordu, gördün mü? Bir türlü düzeltemediler. İyiye alamet değil bu.”

“Yemin ederken lafını şaşırmasına ne demeli?”

“Hazırlıklar sırasında sunağın üzerinde duran bir parmak kalınlığındaki cam çatlayıp giyotin gibi sunağın üzerine düşmüş. Kötü işaretler bunlar.”

Eylül ayının son günleriydi. Alex ve Magda sımsıkı giyinmiş, cılız güneşin ısıtmaya çalıştığı verandada resim yapıyorlardı. Alex soru soran gözlerini, çayını yudumlayan annesine çevirdi.

“Sanyi, Kelemen amcamın döneceğini söyledi. Hem de yaranmamış. Babam da dönecek mi? Yedinci doğum günümüzde burada olacak mı?”

“Hayır tatlım. Onun görevi daha bitmedi. Ama çok yakında o da dönecek.”

Magda başını resim defterinden kaldırarak Etel yengesine baktı. “Amcamın görevi bitti mi? O kurtardı mı vatanımızı?”

“Onun da görevi bitmedi. Burada, Budapeşte’de devam edecek. Askerler daha rahat taşısın diye trenler yapıyor amcan.”

Anneleri, “Haydi bakalım. Bu kadar temiz hava yeter,” diyerek araya girdi. “Şimdi soru sormayı bırakın ve içeri girip birer tane güzel tren resmi yapın.”

Birkaç gün sonra amcaları Kelemen Budapeşte’ye döndü. Evlerinin bulunduğu Rózsadomb’un hemen eteklerindeki Ganz Vagon ve Makine Fabrikası’na genel müdür olarak atanmıştı. Her zaman işiyle meşgul olan ve ailesine fazla zaman ayıramayan biri olmasına rağmen Sándor’un olduğu kadar Alex’in, Magda’nın ve Károly’un da bir dediğini iki etmiyor, hiçbir eksikleri olmaması için elinden geleni yapıyor ve babalarının yokluğunu hissettirmemeye çalışıyordu. Diğer taraftan anneleri, okuldan kalan zamanlarında sürekli olarak arkadaşlarını davet ediyor veya onları arkadaşlarına ziyarete gönderiyordu. İldikó Dadı’larının durmadan yenilerini bulduğu oyunlar, Fransız mürebbiyelerinin nefes aldırmayan ödevleri ve evde çalışan hizmetkârlar dahil herkesin ilgisi arasında kendilerini yalnız hissetmelerine fırsat verilmiyordu. Ancak, kim

ne yaparsa yapsın, hiçbir şey Alex'e babasının eksikliğini unutturmaya yetmiyordu.

Alex ve Magda'nın yedinci doğum gününe de gelememi babaları. Alex onun artık hiç dönmeyeceğini, büyüklerin yalan söylediğini düşünmeye başlamıştı. Ama yine de her sabah uyanır uyanmaz yukarı kata annesinin odasına koşup, babasının gece yarısı eve döndükten sonra kollarında altın meleklerin kanat açtığı gül ağacı kanepenin yanına bıraktığını umduğu ayakkabılarını aramaktan vazgeçmedi. Ve her sabah hayal kırıklığıyla küskün küskün odasına geri dönmesine rağmen ertesi gün yine heyecanla annesinin odasına koşmaya devam etti. Bir Noel'i daha babasız geçirdiler, ama o ümidini yitirmedi. Mart ayında annelerinin limonluktaki muhabbet kuşlarının yanındaki masaya oturup resim yapmalarını söylediği günlerden birinde, büyüklerin sıkıcı sohbetleri arasında kulağına çalınan fısıltılar bile umutlarını kıramadı.

"Tanrıya şükürler olsun, Ruslar pes etti. Brest-Litovsk'ta ateşkes imzalamışlar. Gusztáv artık dönecek demektir bu."

"Gizi! Doğu Cephesi'ndeki askerleri Batı Cephesi'ne aktarıyorlar, biliyorsun. Zaten kaç zamandır haber bile almadık Gusztáv'dan. Ümitlendirmeyelim çocukları. Tam alıştılar yokluğuna."

Umutlarının kırılmasına izin vermeyen Alex yaz boyunca Balaton Gölü'ndeki yazlıklarında kalırken her tren düdüğü duyduğunda kalbi çarparak bahçe kapısına koşmaktan, akşam yatana kadar da gözünü kapıdan ayırmadan babasının yolunu gözlemekten bıkmadı. Yaz sonunda Budapeşte'ye taşındıktan sonra, her okul dönüşünde salondan babasının, "Sincaplarım benim!" diye seslendiğini duyar gibi olduğunda, bunun hayalinin bir oyunu olduğunu ısrarla inkâr ederek salona koşmaktan yılmadı. Her seferinde babasının salondaki koltuğunun boş olduğunu görmesine rağmen ertesi gün

yine aynı ses yüreğini hoplatmaya devam etti. Ve her seferinde kırılan kalbinin acısını unutmak için Magda'nın elini sıkı sıkı tutarak, dadılarının peşinden yukarı kattaki odalarına ıktı.

Bugün de okuldan geldiklerinde yine babasının sesinin kulağında ınladığını duydu. Ama gerçek değildi, biliyordu. O artık hiç dönmeyecekti. Üç hafta önce kutladıkları sekizinci doğum günlerine de gelmemişti. Her zamanki gibi yukarı odalarına çıkıp yıkandılar, üstlerini değiştirdiler ve aşağıya Yeşil Salon'a indiler. ay servisi yapılıyordu. Károly daha okuldan dönmemişti. Magda'yla yan yana kanepeye oturdular.

“Okuldan gelirken bir sürü iek gördük. Her yeri çiçeklerle sslemişler. Dadımız şey çiçekleri dedi. Neydi Magda? Unuttum. Çok güzel olmuş.”

“Krizantem,” dedi kapıdan giren amcası.

Etel birbirine yakın iri kahverengi gözlerini şaşkınlıkla açarak kocasına döndü. “Hayrola Kelemen? Erkencisin.”

Amcasının işten dönmesine sevinen Alex sevinçle koşarak kucağına sıçradı. pmesi için yanağını uzattı. Yüzünün yarısını kaplayan sakalı canını yaksa bile amcasının öpmesine hiç itiraz etmezdi.

“Bütün şehri krizantemlere boğdular. Sonunda Kont Mihály Károlyi, Hotel Astoria'dan beklenen konuşmasını yaptı. Macaristan Milli Konseyi'ni kurdular.” Endiřesini saklamak istercesine hafif alaycı bir gülümsemeyle devam etti. “Hepimize hayırlı olsun.”

“Olacağı buydu,” dedi Gizella fkeyle. “Kaç zamandır kaynıyor Budapeşte. Askerler bir yandan, işçiler bir yandan. İstekleri bitmiyor ki. Benim aklımanın almadığı Mihály Károlyi'nin bu noktaya gelmiş olması. Sen böylesine varlıklı, itibar sahibi, aşırı derecede koyu Katolik ve aristokrat bir aileden gel, böylesine sol görüşlü bir libe-

ral ol. İnanılır gibi değil. Bağımsızlık Partisi'nin başkanıymış. Güleyim bari. Kızıl Kont mübarek. Karısı desen, sahip olduğu toprakların, itibarının ve soyadının uzunluğunun haddi hesabı yok: Kontes Katalin Andrassy de Csik-Szent-Király Kraszna-Horka. O nasıl izin veriyor bütün bunlara anlamıyorum! İşleri mi yok bunların?”

Alex'i kucağından indiren amcası, Etel'in uzattığı porselen çay fincanını alarak düşünceli adımlarla pencerenin önüne doğru yürüdü. “Herkesin elinde, her balkonda, sokaklarda krizantemden geçilmiyor. Krizantem devrimi diyorlar. Demokrasi devrimi.”

Büyükler yine sıkıcı konuşmalara başlamışlardı. Alex, Magda'ya döndü. O da sıkılmış gibiydi. Bir an önce elmalı *rêtes*'lerini⁽¹⁾ bitirip yukarıya çıkmak istiyordu.

“Şimdi ne olacak?” diye sordu Etel.

“Kralımız, Kızıl Kont'u başbakan ilan edecek. Orası kesin. Károlyi, Habsburg'lara çok sıcak bakmasa da monarşinin devam etmesinden yana. Bundan eminim. Avusturya'yla bağların tamamıyla kopmasını istiyor olması mümkün değil. Hâlâ imparatorluğun kurtulma olasılığı var. Macaristan'ın Habsburg'lardan kopmasına asla izin vermezler.”

On gün sonra Büyük Savaş, başlamasından tam dört yıl on beş hafta bir gün sonra, 1918 yılının on birinci ayının on birinci günü sabah saat on birde sona erdi.

(1) Börek.

Budapeşte, 12 Kasım 1918

Bu günlük yazma işi zormuş. Yazacak bir şey bulamıyorum. Biraz da üşeniyorum. Canım yazmak yerine resim yapmak istiyor. Ama bugün önemli bir gün. Bir sürü gelen oldu. Irén halamla Filip eniştem de geldiler. Herkes bizi kucaklayıp öpüyor. Savaş bitti diyorlar. Bu bence çok iyi, çünkü savaş bittiğine göre artık babam eve dönecek. Babamı son dört doğum günümüzde de görmedik. O çok iyi bir insandır.

Savaşın sona ermesiyle Gusztáv de Kurzón'un onurla korumaya çalıştığı Avusturya-Macaristan İmparatorluğu çöktü. Bütün Avrupa savaşın sona ermesinin sevincini yaşarken, Macaristan karışık duygular içindeydi. İmparatorluğun dağılması ülkenin bağımsızlığı anlamına gelse de öte yandan toprak bütünlüğünün de yitirilmesi demekti. İnsanlar bir yandan savaşın bittiğine ve sağ kalabildiklerine sevinirken diğer yandan ülkelerinin savaşı kaybetmiş olmasına üzüliyorlardı.

Budapeşte, 13 Kasım 1918

Savaştan nefret ediyorum. Annem bugün dedi ki, babam bir kahramanmış. Katedralde gördüğümüz yaralı kahramanlar gibi mi, dedim. Hayır, dedi. Dönemeyebilirmiş. Nasıl bir kahraman o? Hep savaşta mı kalacak? Hiç dönmeyecek mi? Ben babamın kahraman olmasını istemiyorum. Hep yanımda kalmasını istiyorum. Annem, babamın hep yanımda olacağını söylüyor. Ne demek bu? Hiçbir şey anlamıyorum. Babamı istiyorum. Magda da, ben de hep ağlıyoruz. Şimdi de ağlıyorum. Bu yazılar da ıslanıyor işte. Ben biliyorum. Babam dönecek.

O bir kahraman değil. Magda'yla Károly'a söyledim. Gitsinler pencerede beklesinler. Şimdi ben de gideceğim yanlarına. Gelecek biliyorum. Annem hiçbir şey bilmiyor. Veya yalan söylüyor. Anneme artık babamla ilgili hiçbir şey sormayacağım. Hiç kimseye hiçbir şey sormayacağım. Babam dönecek.

“Macaristan Kralı unvanından feragat ettiğine inanamıyorum. Nasıl bırakıp gider bizi?” Gizella her zamankinden de daha endişeli görünüyordu.

Kelemen ise iyimser bakıyordu tüm olup bitenlere. “Unvanından feragat etti ama tahtını terk etmedi.”

“O da ne demek? Çekti gitti işte İsviçre'ye. Onsuz halimiz ne olacak? Çok endişeliyim Kelemen, çok.”

“Geri dönüş kapısını açık bırakıyor.”

“Ayrıca bu cumhuriyet işi de hiç hoşuma gitmiyor. Nedir Tanrı aşkına bu Macaristan Demokratik Cumhuriyeti safsatası? Biz bir imparatorluğun parçası olan bir krallığız ve bir kralımız var. Károlyi kim oluyor da kendisini geçici de olsa cumhurbaşkanı ilan ediyor? Ne hakla!”

“Gizi, sakin ol. Durum o kadar vahim değil. Mihály Károlyi eninde sonunda bir asilzade. Ve bu, bütün Avrupa'da asilzadelerin politik güçlerinin azalmış olmasına rağmen, Macaristan'ın dizginlerinin hâlâ aristokratların elinde olduğunun bir göstergesi. Umutumuzu kaybetmeyelim. Lütfen.”

Kızıl Kont Mihály Károlyi'nin şubat ayında Kál-Kápolna'daki arazilerini halka dağıtmaya başlayacak kadar demokratik bir toprak reformuna gönül vermiş olması pek çokları için endişe vericiydi. "Şimdiye kadar bu topraklar benimdi; bugünden itibaren sizlerin, demiş. Eskiden krallar, kazanılan zaferlerin ardından elde edilen toprakların bir kısmını generallerine ve askerlerine dağıtırdı. Şimdi Macaristan savaşı kaybetti. Kralını da kapı dışarı etti. Ve bütün bunlara rağmen herkese toprak dağıtılıyor. Anlayan varsa bana da anlatsın Tanrı aşkına!" Gizella'nın gereksiz ve yersiz bularak böylesine ateş püskürmesine neden olan yeni sistem bazıları için yetersizdi. Etnik azınlıklardan mümkün olduğunca az temsilci seçilebilmesine ve çalışan kesimleri temsil eden partilerin aleyhine ayrımcılık yapılmasına izin veren sistemin kurucusu Kızıl Kont, Milli Konsey'deki sosyal demokratların güvenini bir türlü kazanamadı ve kendini geçici cumhurbaşkanı ilan etmesinden dört, Milli Konsey tarafından resmen cumhurbaşkanı seçilmesinden ise iki ay sonra, hükümeti istifa etmek zorunda kaldı. Politik güç, Béla Kun'un liderliğinde, halk komiserlerinden oluşan Bolşevik hükümetin eline geçti ve 1919 yılının mart ayında, Konsey Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilan edildi.

Her pazar olduğu gibi o gün de Gusztáv ve Kelemen'in kız kardeşi Irén ile kocası Filip ve Gizella'nın bekâr kuzinleri Judit ile Anna öğle yemeği için Rózsadomb'daki eve davetliyidiler. Kelemen, sofrada yanında oturan Filip'e dönmüş fabrikadaki sorunları anlatıyordu.

“Ganz’ın mali durumu çok kritik. İtalyanlar üç fazlı yeni bir lokomotif üzerinde çalışmamı istiyorlar.”

“Westinghouse mu?”

“Bu kez Emilio Romeo.”

“İtalya’ya mı dönüyoruz *apukám*?”

“Hayır Sanyi. Bu kez taşınmamıza gerek yok.” Kelemen tekrar Filip’e dönerek devam etti. “İnsanlar ülkede durumun ne kadar vahim olduğunu farkında bile değil. Halkı uyutuyorlar. Gazetelerde hiçbir şey yok! Zaten okuyacak gazete de kalmadı. Mecburen bunu okuyoruz.” Sokağın soğğunun efendisinin ellerini rahatsız edeceğini düşünen baş kâhyanın, ısınması için şöminenin üzerine koyduğu *Népszava* gazetesini işaret ediyordu. “Kâğıt sıkıntısını bahane edip hepsini tek tek kapattılar. Buna neden sansür demiyorlar bilmiyorum.”

Gizella çok düşünceli görünüyordu. Çatalını bıçağını bırakmış, elleri yanaklarında başını olup bitenlere itiraz eder gibi iki yana sallıyor ve kendi kendine konuşuyordu. “Neler oluyor Tanrım! Nedir bu başımıza gelenler!”

Alex, “*Anyukám*, çikolatalı *palacsinta*⁽¹⁾ yok mu?” diye sızlandı.

“Alex! Büyükler konuşurken araya girmemelisin. Yok kızım, biliyorsun.”

“Neden? Pazar öğlenleri hep olurdu.”

Magda, Alex’e dönerek, “Tutturmasana! Sessiz ol,” dedi.

“Konuşmayı bırakın ve önünüzdekileri bitirin. Károly! Dirseğini indir masadan oğlum. Ve yemeğin biter bitmez doğru ders çalışmaya gideceksin. Kardeşlerine iyi örnek olmalısın.”

(1) Krep.

Etel, Gizella'nın elini tutup, "Sakin ol Gizi," diyerek eltisini ya-tıstırmaya çalıştı. "Her şey yoluna girecek. Meraklanma."

"Nasıl meraklanmayayım! Mahvediyorlar ülkemizi."

"Bu sabahki manşeti gördünüz mü?" dedi Kelemen. "*Proletar-yanın çocukları artık yüzebilecek.*"

"Ne demek bu?" Gizella'nın sesi bıkkındı.

"Yazlığımızda bu yıl yoksul çocukları ağırlayacağız demek. Emir yüksek yerden! Halk komiserleri böyle karar vermişler."

"Şu halimize bak. Yağmurdan kaçarken doluya tutulduk. O beğenmediğimiz Kızıl Kont'u mumla arar hale geldik. De-mokratik cumhuriyet ne iyiymiş meğerse. Bu Béla Kun belası canımıza okuyor."

"Halk komiserlerinin çoğu Musevi diyorlar," dedi Anna titrek sesiyle.

"Béla Kun da ne ki zaten? Bütün bu komünistlik hikâyeleri Yahudilerin başının altından çıkıyor." Gizella'nın öfkeyle kabaran damarları, boynunu sıkı sıkıya saran yüksek dantel yakasının arkasından bile seçilebiliyordu.

Kuzinini çok iyi tanıyan Judit, Anna'ya, beğendin mi şimdi yaptığını, der gibi bir bakış fırlattı.

Gizella bıçak dayamak için kullanılan gümüş kuğunun sırtını tatlı bıçağının ucuyla dövüyordu. Sonra kuğuyu eline alıp sinirle evirip çevirmeye başladı ve aniden, sanki saatlerdir oynuyormuş da sıkılmışçasına attı elinden. Kuğu kahve fincanının tabağına düştü. Gizella kırılan tabağa boş gözlerle bakıyordu. Hiçbir şey ol-mamış gibi devam etti. "Hösök Meydanı'ndaki kolonları kırmızı ör-tülerle kaplamışlar. Bir de sloganları var: *Tüm ülkelerin proletar-yası, birleşin!* Meydanın ortasına da Marx'ın heykelini dikmişler."

“Ne kadar sanatçı varsa, hepsini seferber ettiler. Budapeşte’yi kızıla boyuyorlar. Ülkenin ilk özgür 1 Mayıs kutlamalarına hazırlanıyorlarmış.” Filip’in sesi alabildiğine endişeliydi.

“Ressamlar başı çekiyor. Her yer devrim afişleri doldu.” Gizella iki elini havaya kaldırıp hırsıyla masaya indirdi. “Cézanne kokan figürlerin üzerine, ‘Kızıl Askerler İleri!’ yazmıyorlar mı, deli olurum!”

Kelemen yemeğin bittiğini ilan edercesine kucağındaki peçeteyi masaya bıraktı. “Güya eşitlik peşindeler! Kayırmaların haddi hesabı yok. Budapeşte Tiyatroları’nın başına kimi getirmişler biliyor musunuz? Madam Béla Kun’u!” Ayağa kalktı ve kollarını iki yana açtı. “Ve perde!” Herkese başıyla selam vererek, “Afiyet ziya-
de olsun,” dedi.

“Aslında bütün bu el koymalar arasında tiyatroların durumuna gerçekten çok seviniyorum,” dedi Gizella yerinden kalkarken. “Onların da artık ‘halka ait’ olması muhteşem. İnsanların eğitilmesi açısından çok iyi oldu. Herkes gidebiliyor.” Dudaklarında hafif alaycı bir gülümseme belirmişti. “Ancak diyorlar ki, sahne sonlarında proletaryayı uyandırmamak için fazla alkışlamamak gerekirmiş!”

Etel kahvesinin kalan son yudumunu da aceleyle içti. “Ben bir daha gitmem tiyatroya. Felaket. Mahşer günü gibi.” Sandalyesini geriye itti. Ayağa kalktı. “Sinemaya da gidilmiyor zaten! Propaganda filmlerinden başka bir şey yok.”

“Propaganda ne demek Etel yenge?”

“Büyüklerin lafına karışmamalısın Károly. Ders çalışma zamanı geldi de geçiyor bile.” Gizella bakışlarını servis merdivenlerine açılan kapıya çevirdi. “Matmazel İldikó!” Masadaki gümüş zile uzandı. “Nerede bu kadın?”

Alex, ağabeyine moral vermek istercesine gülümsedi. Károly son zamanlarda, artık on üç yaşında olduğunu, büyük sayıldığını ve büyüklerin arasında sesini duyurması gerektiğini söyleyip duruyordu. Bu niyetinden kolay kolay vazgeçecek gibi de değildi. “Bu hafta yeni bir öğretmen başladı. Bir sürü yeni şey öğrendik. Köylerdeki çiftçilerin hayatıyla ilgili.”

“Zaten bildiğin şeyler bunlar Károly. Kengyel'deki köylülerin hayatını bilmiyor musun canım?”

Károly, büyüklerin peşi sıra koşar adım Yeşil Salon'a doğru yürürken anlatmaya devam ediyordu. “Sonra hepimizi Csepel'deki bir fabrikaya götürdüler. Matematik öğretmenimizin oradaki işçilere verdiği derse katıldık.”

Gizella, Kelemen'e döndü. “Alacağım çocuğu bu okuldan. Kızıl Csepel mahallesinde ne işi var bunların?”

Károly, annesinin sinirlenmesine aldırmadan devam etti. “Lajos Öğretmen, dünyanın çok yakında tersyüz olacağını söylüyor.”

“Sen kafanı bunlara yorma Károly. Matematiğe yor oğlum. Biraz Sanyi'yi örnek al.”

Büyükler kanepelere yerleştiler. İldikó Dadı gelmiş, salonun kapısında bekliyordu. Sándor aceleyle dadılarının yanına gidip beklemeye başlamıştı bile. Károly annesinin karşısına dikildi.

“Ben matematiği sevmiyorum. Zaten öğretmenlerim de benim resme çok yatkın olduğumu söylüyorlar. Akademi'ye gitmeliymişim.”

“Evet Gizi. Hayal gücü muhteşem.” Bu konuda Irén halası her zaman Károly'a arka çıkardı. Yine billur sesinden bal akıyordu. “Bitmek tükenmek bilmeyen bir enerjisi var. Ve bu enerjisini doğru yönlendirmek lazım. Resim yaparken sanki başka biri olu-

yor, görmüyor musun? Yaramazlığından eser kalmıyor. Bu kadar meraklı olması, ısrarla yeni şeyleri korkusuzca denemek istemesi, kendini yaptığı işe böylesine odaklayabilmesi gerçekten kayda değer.” Yanında oturan Filip’e döndü. Sanatçı olması gerektiğini haykıran ince uzun parmaklarını kocasının her zaman dağınıkmış hissi veren saçlarında gezdirdi. “Filip... Károly’un resimlerini babana gösterelim diyorum.”

“Elbette.”

Károly’un bir anda parlayan gözlerindeki ışıltı, “İrén!” diye çıkışan Gizella’nın sert sesiyle sönüverdi. “Evde Mösyö Patrik Merse’nin beğendiği iki sanatçı adayı var zaten. Yeter!” Gizella, Alex ve Magda’ya dönerek gülümsedi. Öfkesi dinmiş gibiydi. Sonra tekrar hırsıyla devam etti. “Yaratıcı gücünü, enerjisini, merakını amcası gibi bir şeyler keşfetmeye kullansın. Zehirlemeyin şu çocuğu. Matematiği çok kuvvetli. Babası ve amcası gibi mühendis olacak o. Zaten yaptığı resimlere baksanıza. Baştan aşağı geometrik şekil dolu.”

“Deli doluluğunun arkasındaki gizli duyguları görebilmen lazım Gizi.”

Károly halasına sarıldı. “Beni bir tek siz anlıyorsunuz,” diye fısıldadı.

Kurzón ailesi her sene haziran ayında üç aylığına Balaton Gölü’nün kuzey kıyısındaki sahil kasabası Balatonfüred’deki yazlıklarına giderdi. Yaşanan ekonomik sıkıntılara ve kıtlığa rağmen bu sene de alışkanlıklarından vazgeçmemişler ve başkentteki as-

faltları bile yumuşatan dayanılmaz sıcaklar bastırmadan sandıklar dolusu eşyayla Balatonfüred'e taşınmışlardı. Her akşamüzeri olduğu gibi büyükler bahçedeki ağaçların gölgesine yerleştirilen şezlonglara uzanmış, günün ağırlığını üzerlerinden atmaya ve biraz olsun serinlemeye çalışıyorlardı. Gündüz her yeri kavuran güneş gökyüzünde alçalırken yavaş yavaş sıcaklığını kaybetmeye başlamış, hafif bir esinti çıkmıştı. Çocuklar verendaydı. Magda resim yapıyor, Sándor her zamanki gibi sallanan koltuğa gömülmüş kitap okuyordu. Károly ortalarda yoktu. Alex ise tüm dikkatini önündeki mektup kâğıtlarına vermişti.

Balatonfüred, 27 Haziran 1919

Sevgili Mariacığım,

Bugün çok sıcak bir gündü. Sabah, karşı yakadaki Altın Plaj'a gittik. Magda'yla birlikte sukayağı yapmasını öğreniyoruz. Károly öğretiyor. O çok iyi biliyor. Biraz fazla düşünüyorum, ama çok zevkli. En azından kürek çekmek gibi sıkıcı değil. Ama Magda bayılıyor küreğe. Onun için ben de, sıkılsam da her gün biraz da kanoya biniyorum onunla. Sanyi ise hep yelkenliye binelim istiyor. Aramızda kalsın ama biraz korkuyor galiba kayaktan.

Seni çok özledim. Bu yaz annenlerden izin alsan da seni birkaç haftalığına buraya gönderseler. Ne kadar eğleniriz bilsen. Burada yapacak çok şey var. Her gün plaja gidiyoruz. Akşamları da geç yatmamıza izin veriliyor. Mahallede bir sürü arkadaşım var. Sürekli bizdeler. Azıp duruyoruz. Yeni köpeğimizi de görürsün. Adı Cerise. ("Söriz" diye okunuyor.) Magda'yla birlikte koyduk bu adı. Fransızca kiraz demek. Kiraz gibi tatlı ve

tüyle de neredeyse kiraz gibi kırmızı. O da bizimle azıyor. Ne olur gel! Yalnız ağustostan önce gel, çünkü o zaman misafirlerimiz olacak. Biraz sıkışık olur. Annem, yoksul yetim çocukları ağdılamak zorunda olduğumuzu söyledi.

Sen neler yapıyorsun? Arkadaşların falan nasıl? Sporla aran iyi mi?

Magda'yla ben bu sene *gimnázium*'a başlıyoruz. *Gimnázium*, ilkokuldan sonraki ortaokul ve lise demek. Biz de Károly'un okuluna gitmek istiyoruz. Kelemen amcam da orada okumuş. Ama Fasori'ye sadece erkekleri alıyorlarmış. Annem bi...

Birden yerinden sıçradı. Károly sessizce gelmiş ve en sinir olduğu şeyi yapmıştı. Belinin iki yanından kavrayıp korkutmuştu onu. “Öcsi!”⁽¹⁾ diye bağırdı. “Bak ne yaptın! Mektubumu mahvettin!”

Károly'un sarılıp öpmesiyle korkusu da, kızgınlığı da eridi gitti. Hiçbir zaman kızamazdı ona, çünkü ne yaparsa yapsın hemen gönlünü alıverirdi.

“Sonra devam edersin Alex. Haydi gel, bir oyun kurdum odamda.” Hızla döndü. Magda'nın başının iki yanındaki saç örgülerinden birini eliyle havaya savurarak, “Haydi haydi pineklemeyi bırakın,” dedi. Sándor'un elinden kitabı kaptığı gibi masanın üzerine fırlattı. “Sen de geliyorsun Sanyi! Kalabalık bir oyun bu.”

“O zaman Margit'i de çağıralım mı?” diye sordu Sándor heyecanla komşu villaya doğru bakarak.

“Çağırdım bile. Geliyor.”

Alex mektubunu bitirmek üzere alelacele yazmaya devam etti.

(1) Erkek kardeş, ağabey.

... Mariacığım, kusura bakma. Károly'un yüzünden çizildi mektubum. Annem bizi, kızların gittiği başka bir *gimnázium*'a göndereceğini söyledi.

Şimdilik bu kadar yazıyorum. Bu biraz kısa bir mektup oldu. Ağabeyim oyuna çağırıyor. Tekrar yazacağım. Lütfen beni mektupsuz bırakma.

Seni çok seven ve özleyen arkadaşın,
Alex

Mektubu katladı, zarfa koydu. Adresini sonra yazarım, diye düşündü. Kalktı. Magda'nın elinden çekştirerek, "Resmini sonra bitirirsin. Haydi gidelim," dedi. Sándor gitmişti bile. Birlikte yukarı çıktılar.

Károly yatağındaki ve kanepedeki bütün yastıkları yere indirmişti.

"Şimdi ben Danton'um. Sanyi sen Robespierre'sin. Magda sen Desmoulins ol. Erkek rolü yapacaksın. Alex sen de Lucile. Tamam mı? Margit de Louise olacak. Nerede kaldı bu kız?" Pencereye koşup dışarı baktı. "Geliyor." Sonra heyecanla yerdeki yastıkları üst üste yığmaya başladı. "Bu yastıklarla barikat kuracağız. Sanyi, odadaki yastıkları getir. Kızlar siz de gidin ne kadar kırmızı, mavi ve beyaz elbiseniz varsa getirin. Haydi çabuk olun."

"Neden?"

"Bunlar Fransız bayrağının renkleri de ondan cahil kardeşim benim."

"Fransız oyunu mu bu?"

Anneleri kapıda belirmişti. "Nasıl bir oyun bu?"

“Dantonculuk oynuyoruz *anyukám*,” dedi Alex keyifle.

“Károly, sen mi kurdun bu oyunu?”

“Evet. 1 Mayıs’ta, bizim sınıftan János, Danton’la ilgili bir konuşma yapmıştı. Danton kim biliyor musunuz? Çok önemli biri. Fransız Devrimi’nin liderlerinden.”

“Biliyorum çocuğum. Biliyorum. Şimdi derhal banyolarınızı yapıyorsunuz ve hazırlanıyorsunuz. Akşam amcanız geliyor. Irén halanızla Filip eniştenizi de beraberinde getiriyor.” Etrafına bakındı. “Matmazel İldikó nerelerde?” Kapıda beliren Margit’e döndü. “Margitçğim, sen de eve git, hazırlan kızım. Akşam yemekte tekrar görüşeceğiz.”

“Ama daha yeni başlıyorduk,” diye söylendi Sándor.

“Evet anne. Lütfen biraz oynayalım.” Alex ısrarla dizlerinin üzerinde yaylanıyordu.

“Sonra devam edersiniz. Her şeye itiraz edip durmayın. Söz dinleyin biraz.”

Alex oyunlarının yarım kalmasının verdiği isteksizlikle hazırlanmaya başladıysa da, sonunda amcasının geliyor olmasının verdiği heyecanla herkesten önce işini bitirip aşağıya indi ve veranda da beklemeye başladı.

En nihayet trenin düdüğü duyuldu. Kısa bir süre sonra, amcalarını ve misafirleri almak üzere istasyona gitmiş olan atlı araba bahçeye girdi. Alex diğerlerinden önce amcasına sarılmak için arabanın durmasını beklemeden yerinden fırladı. Hepsini koşuşturdu. Alex iyice uzamış olan boyuna bakmadan amcasının kucağına sıçradı. Károly ise her zamanki gibi önce halasına sarıldı. Magda’ya da Filip eniştesine sarılmak kalmıştı.

“Durun çocuklar, sakın olun.” Kelemen’in yüzünden düşen bin parçaydı. “Haberler kötü!”

“Ne var? Ne oldu Kelemen?”

Herkes endişeyle yeni gelenlere bakıyordu.

Filip buz gibi bir sesle, “Sonunda Béla Kun proletaryanın diktatörlüğünü ilan etti,” dedi.

“*Anyukám*, bu akşam sofrada amcamın yanında ben oturabilir miyim? Bahçede yiyeceğiz, değil mi? Ne olur?” Amcasının kucağından inmiş olan Alex, heyecanla bir yandan sığıyor, bir yandan annesine sarılıyordu. Annesinin sendelediğini görünce, kızacağını düşünüp aniden durdu.

“İşte şimdi her şey bitti.” Arabanın tekerleğine tutunan Gizel’in benzi kül gibi olmuştu. Sesinde öfkeden eser yoktu. Sadece umutsuz bir bitkinlik seziliyordu.

Alex annesinin keyfinin neden kaçtığını anlayamamıştı ama akşam yemeğinde büyüklerle sofraya oturmalarına izin vermesinden onlara kızmadığını anlamıştı. Yazı ve Balaton’u çok seviyordu. Geç saatlere kadar büyüklerin yanında kalabiliyorlardı. Konuşmalardan biraz sıkılıyordu, ama onların arasında kendini büyümüş hissediyordu. Bu akşam hem bahçede yiyorlardı hem de sofraları çok kalabalıktı. Bayılıyordu misafirlere. Ne kadar kalabalık olursa o kadar hoşuna gidiyordu. Margit de, annesi ve babasıyla birlikte gelmişti. Tam karşısında Sanyi’nin yanında oturuyor, koskocaman mavi gözlerini bir oraya bir buraya çevirerek konuşulanları takip etmeye çalışıyordu. Ona anlatmak istediği çok şey vardı, ama kendileri hiç durmadan konuşan büyükler her nedense çocukların konuşmasına izin vermiyorlardı. Söylediklerimiz hep büyüklerin lafına karışmak oluyor, diye düşündü. Bugün herkes biraz sinirli zaten. Önümdeki balığı bir an önce bitirsem iyi olur. Magda’ya bak-

tı. O bitirmişti bile. Masanın diğer ucunda oturan annesinin yılgın sesini duydu.

“Artık her şey bitti.” Son birkaç saattir durmadan aynı şeyi tekrarlıyordu.

Her zaman onlarla şakalaşan amcası bugün çok ciddi görünüyordu. Bu kadar ciddiyeti hiç sevmiyordu. Korkutuyordu onu. Yanında oturan Károly'a baktı. Pür dikkat amcasını dinliyordu. Sanki anlıyormuş gibi! Alex de dinlemeye başladı.

“Ne fark edecek Tanrı aşkına? Zaten kamulaştırmadığı fabrika, el koymadığı şirket kalmadı. Tek tek hepimizin topraklarına el koyuyorlar. Sadece arazileri kırk hektarın altında olanları rahat bırakıyorlarmış. Sosyal konutlar, ulaşım, bankalar, hastaneler, kültür kurumları, her şey, her şey kamulaştırılıyor.”

Alex önündeki balığı bitiremeyeceğini düşünüyordu. Çok doymuştu. Tabagında bırakırsa annesi çok kızacaktı. Acaba köpekler balık yer miydi? Yiyemediği etleri gizlice, masanın altında bekleyen Cerise'e veriyordu, ama galiba balık vermemesi gerekiyordu. Kılçıklarından dolayı olsa gerek, diye düşündü. Bir çatal daha attı ağzına ve hemen üzerine biraz su içti. Böyle yutması daha kolay oluyordu.

Şimdi de eniştesi Filip konuşuyordu. Gözlerinin üzerini örten bir çalılığı andıran kaşlarının sertliğine rağmen sevecenlikle bakan mavi gözleri bu akşam pek de öyle bakmıyordu. “Gerçi gerçekleştireceğini söz verdiği sosyal reformlardan dolayı onu destekleyenlerin sayısı çok az.” Károly onu da dinliyordu dikkatle.

Alex, niye İrén halamların çocuğu yok, diye düşündü. Keşke olsaydı. Bir kuzenimiz daha olurdu. Halasına baktı. Güzel bir kadındı galiba. Boynu ne kadar ince ve uzundu. Her nedense sa-

hilde gezinen kuğuları hatırlatıyordu. Birden halasının yaşımdan beklenmeyen muzip gülümsemesiyle kendisine baktığını fark etti. İncecik başparmağını çenesinin altına dayamış, yerinden fırlayacakmış hissi veren yeşil gözlerini Alex'e çevirmişti. Onu kuğuya benzettiğini anlamış mıydı acaba? Bir hayvana benzettiği için kızmış mıydı? Ama kuğular güzel hayvanlardı.

Eniştesi konuşmaya devam ediyordu. “Bu ülkede bir avuç komünist ya var, ya yok. Çoğunluk, Macaristan'ın kaybettiği toprakları geri alacağı vaatlerine kanıp onu destekliyor.”

Eniştesi, İrén halasıyla aynı boydaydı. Halam mı çok uzun boylu, yoksa eniştem mi kısa, diye düşündü. Sonra eniştesinin kısa olduğuna karar verdi. Çünkü ayaktayken Kelemen amcasının çenesine geliyordu gözleri. Aslında belki de kısa değildi de, amcasının yanında kısa kalıyordu. Çünkü amcası çok uzun boylu bir adamdı. Herkes onun yanında ufacık görünürdü.

“Topraklarımızı geri almak için de elinden geleni yapıyor doğrusu.”

Alex bakışlarını yine konuşmaya başlayan amcasına çevirdi. Babasına benziyor muydu acaba? Fotoğraflarda gördüğü kadarıyla yüzleri biraz benziyordu, ama konuşması, sesi de böyle miydi babasının? Pek hatırlayamıyordu. Amcasının tel çerçeveli gözlüklerinin arkasındaki yeşil gözlerini seçmeye çalıştı. Babasının bakışları da böyle sevecen miydi? Hayır onunkiler daha sevecendi. Bunu çok iyi hatırlıyordu. Bazen mavi bakardı babası, bazen yeşil. Ama hep severek bakardı.

“Macar Kızıl Ordusu'nu kuzeye yürütmeyi ve Slovakya'nın bir kısım topraklarını işgal etmeyi becerdi, ama rahat bırakmıyorlar ki. Fransızlar işin içine burunlarını sokunca, Kun'un askerlerin geri çekilmesini emretmekten başka seçeneği kalmadı tabii.”

“Şimdi bana komünistleri tuttuğunu söyleme!”

Alex, yengesi Etel’in bu şekilde sesini yükselttiğini daha önce hiç duymamıştı. Şaşırdı. Evet, bu akşam herkes çok sinirliydi. Ama ne onun, ne Magda’nın, ne de Károly’un bir kabahati vardı. Çok usluydular. Başka bir şeyler olmuştu herhalde. Uzanıp amcasının eline dokundu.

“Amcacığım? Bir şeye mi kızdınız? Biz bir şey yapmadık değil mi sizi üzecek?”

“Hayır evladım. Ne münasebet.” Amcası, burnunun üzerine tünemiş gözlüklerinin üzerinden tatlı tatlı Alex’e bakıyordu. Saçlarını okşadı. Her şey yolundaydı demek ki. Sonra Etel yengeye dönerek, “Ne tutması canım. Kun korkağın teki!” diye çıkıştı.

En nihayet sıra tatlıya gelmişti. Alex, önüne bırakılan tatlı tabağının çevresini süsleyen kırmızı çiçek desenlerine baktı. Ne zaman büyükler gibi kenarı yaldızlı tabaklarda yiyeceklerdi?

Annesinin küçümseyici bir sesle, “Bütün diğer Yahudiler gibi,” dediğini duydu.

Vişneli *rétes*! Yaşasın. Bayılıyordu bu tatlıya. Aşçıbaşının yaptığı en iyi şeydi. Zevkle saldırdı tabağına. Magda’yla birbirlerine gülümsediler.

“En büyük umudu Sovyetler’in müdahale etmesi.”

“Yalnız bu arada iktidarını koruyabilmek için yapmadığı kalmadı.” Margit’in babasının ses tonu her zamankinden de daha sertti. “Devrim mahkemelerinin şimdiye kadar ‘devrim karşıtı suçlu’ olarak nitelendirdiği yüzlerce kişi hakkında infaz kararı verdiği söyleniyor.”

“Köylülerin ellerindeki buğdaya el koyuyorlarmış.”

“Kiliseye yaptıklarına ne demeli?”

“Trenlerin birinci sınıf kompartımanlarındaki koltukların mor kadife kumaşlarını sökmüşler ve bütün işçi çocuklarına bunlardan pantolon yapmışlar.”

Bütün bu konuşmaların arasında Gizella’nın herkesi bastıran sesi Alex’in kulaklarında çınladı. “Bu işin orta yolu yok! İnsanlar ya mutlak efendiler olmak istiyor, ya da mutlak köle. Eşitlikten söz edenlerin yaptıklarına bakın. Roller değişse de yeryüzünde her zaman efendiler ve her zaman köleler olacak. En acımasız zalimler, eline güç geçen mazlumlardır.”

Alex çok sıkılmıştı. Kalkıp oyun oynayabilselerdi keşke. Arkasına yaslandı. Başını gökyüzüne çevirdi. Bir sürü yıldız vardı. Beklemeye başladı. Bir yıldızın kaydığını gördü. Hemen bir dilek tutmalıydı. “*Maradj velem!*” dedi aceleyle. Hep yanımda ol! Károly’un elini tuttu. Sonra telaşla ayağa kalkıp, diğer elini ağabeyinin öbür yanında oturan Magda’ya uzattı. Károly’un iki eliyle elini sıkıca kavradığını hissetti. Magda’nın eline uzanamamıştı ama gözlerinin içine bakarak söylediklerini duyduğundan emin olmak için tekrar etti. “Hep yanımda ol! Hep yanımda olun!”

(...)

Hayallerini süsleyen düğünlerden de güzel bir düğünü olacaktı. Pera Palas'ın kral dairesindeki kristal aynanın karşısında kendini gelinliğinin içinde görünce tutamadığı gözyaşlarıyla bozulan makyajı yeniden yapılırken, yaşadıklarının gerçek olup olmadığına inanmakta zorluk çekiyordu. Yanından bir an ayrılmayan Magda her şeyi en ince ayrıntısına kadar kontrol ediyor, gerektiğinde annesini uzakta tutarak hiçbir şeyin Alex'in keyfini kaçırmasına izin vermiyordu. Birkaç kez odaya girip çıkan ve aşağıdaki hazırlıklarla ilgili bilgileri aktararak Alex'i iyice heyecanlandıran Károly ve Sándor'a bir daha yukarı gelmemelerini emretmiş, giderlerken Aziz'in kız kardeşlerinden her şeye karışan Necla'yı ve çok fazla konuşan Sema'yı da beraberlerinde götürmelerini fısılda-yıvermişti. Hamileliğin iyice duygusallaştırdığı Ayla zaten dünden hazırdı bütün duygularını ayağa kaldıran Károly'un peşinden git-

meye. Alex'in hazırlanması bitip Maria, Margit ve İzabella da odayı terk edince Aziz'in annesi Mehpare Hanım, Abdülmecit döneminde sadrazamlık yapmış olan büyükbabasından yadigâr kalan ve düğününde babası Haldun Paşa'nın kendisine takmış olduğu beyaz altın ve pırlantalı hilal şeklindeki broşu gururla Alex'in gelinliğinin göğsüne iliştirdi. Elli iki yaşında olmasına rağmen saçları bembeyazdı Mehpare Hanım'ın. Eşinin ölümünden sonra bir gecede beyazladığını söylüyordu. Başının etrafını bir çember gibi saran topuzuna iliştirdiği tarakları süsleyen safir taşlara uygun sade lacivert bir tuvalet giymişti. Çok şık ve zarif bir hanımefendiydi. Yaşına göre ince sayılacak vücudunu nazlı nazlı salıyarak kendinden emin bir yürüyüşü vardı. Bu heyecanlı günde bile sükûnetinden hiçbir şey kaybetmiyor, sağa sola yağdırdığı sessiz emirlerine harfiyen uyulacağını bilmenin verdiği güvenle sesini bir an olsun yükseltmiyordu.

Annesinin arkasında sırasını bekleyen Aziz, ailesinin mirasının ağırlığını hafifletmek istercesine seçtiği modern *Art Déco* tarzı Lacloche Frères kolye ve küpleri takarken Alex'in gözleri, Gizella'nın aynadan yansıyan görüntüsüne takıldı. "Ne yapabilirim?" der gibi belli belirsiz kaşlarını kaldırdı, dudaklarını büzdü. Annesinin bu sabah hediye ettiği zümrüt küpleri takamayacağı için özür dilediğini ifade etmeye çalışıyordu. Alex ve Magda'nın doğumunda Gusztáv'ın Gizella'ya hediye ettiği zümrüt takımın küpleriydi. Kolyesini, geçen sene düğün hediyesi olarak Magda'ya vermişti. Gizella'nın çenesini hafifçe yukarı kaldırarak iyice dayanılmaz bir hale getirdiği küçümseyici bakışları, aklından geçenleri çok iyi anlatıyordu. Pırlantalarla bezeli dört köşe bir çandan dökülen kısalı uzunlu zarif mercan çubukları ve ucundan sallanan

incisiyle Aziz'in hediye ettiği modern kolye ve küpelerin, Mehpare Hanım'ın taktığı klasik broşla ne kadar uyumsuz olduğunu düşünüyor olmalıydı. Alex nefret ediyordu annesinin bu değişmez kalıplarından! Aziz'in, yanaklarını ellerinin arasına alarak alnını öpmesiyle annesi de, bakışları da siliniverdi. Her şey, her şey çok güzeldi.

“Sana minnettarım Alex. Bana bu mutluluğu bahşettiğın için.”

Bu kendinden emin, aşk dolu, aşırı nazik adam birkaç saat sonra kocası olacaktı. Hayatının kökünden değiştığını hissediyor; Aziz'in güvenilir ellerine teslim olmanın hafifliğine doyamıyordu.

Aziz, Gizella'ya dönerek, müstakbel kayınvalidesinin elini dudaklarına götürdü. “Ve böyle bir pırlanta yetiştirdiğınız için sizlere de minnetarlığım sonsuzdur.”

Alex annesinin yüzündeki ifadenin biraz yumuşadığını görür gibi oldu.

“Sizlere layık olmasa da naçizane kutlamamızdan memnun kalacağınızı umuyorum Madam de Kurzón.”

Kalvenist olması itibariyle haç bile çıkarmayan Gizella dindarlıkla uzaktan yakından ilgisi olmamasına rağmen kilisede evlenemeyecek olmalarını dahi sorun haline getirerek evlilik hazırlıkları sırasında usanmadan dudak kıvrıracak bir ayrıntı bulmuş ve her fırsatta Alex'in hayatını gereksiz yere nasıl zorlaştırmakta olduğunu başına kakmıştı. İstanbul'a gelmek için Şark Ekspresi'ne binerlerken bile onu bekleyen taliplerinden söz etmekten vazgeçmemiş, hatta son koz olarak hiç hazzetmediğı Rudi'yi övmeyi bile denemişti. Sonunda herkesten önce trene koşan Alex'i vagona çıkan basamaklarda kolundan yakalamış ve son sözünü söylemişti.

“Bir inat uğruna girdiğin bu yoldan dönmen için elimden geleni yaptım kızım. Artık bundan sonrasını kendin bilirsin.”

Budapeşte’den neredeyse bir tren dolusu arkadaşı ve elbette tüm akrabalarıyla birlikte gelmişlerdi. Alex’in *Femina* dergisindeki Madeleine Vionnet modelleri arasından seçtiği rüya gibi uçuşan sade gelinliğiyle birlikte Paris’ten Budapeşte’ye gelen Károly ve Ada da onlara katılmıştı. Annesinin ağırlığını bertaraf eden ağabeyi sayesinde bilinmeze doğru yaptığı bu heyecanlı yolculuk neşe içinde geçivermişti. İstanbul’a vardıklarında Sirkeci Garı’nda onları bekleyen Aziz’e sarılınca heyecanını tamamıyla unutmuş, bir kez daha kendini güvenli ellere teslim ettiğini hissetmiş ve annesinin körüklediği endişelerin yersiz olduğuna karar vermişti. Aziz’in yardımıyla Pera Palas Oteli’ne yerleşmişler ve ertesi akşam Baltalimanı’ndaki Giritli Köşkü’nde Aziz’in geniş ailesinin yediden yetmişe tüm mensuplarının bulunduğu bir davete şeref konukları olarak katılmışlardı. Kelemen amcasının bir sene süren yasının sekiz ay önce bitmiş olmasına rağmen annesi ile –annesinin zoruyla– Etel yengesi siyah giyinmeyi tercih etmişlerdi. Bugün de yine siyahlar içindeydiler.

“Biz artık inelim. Davetliler gelmeye başlar yavaş yavaş.” Mehpare Hanım herkesin ardından odadan çıkarken son bir kez dönüp, otuz beş yaşına gelmiş olan en büyük evladını sonunda evlendiriyor olmanın mutlu gururuyla gülümsedi. Işıldayan gözlerindeki bakışlar sevgi doluydu. Kocasını altı yıl önce kaybetmişti. Aziz’in göğsünü kabartarak söz ettiği atletik yapılı, güçlü kuvvetli babası Halim Bey kanser olduğunu öğrenince yataklara düşmeyi ve başkalarına muhtaç olmayı kendine yediremediğinden, kalbine sıkıdığı tek kurşunla canına kıyıvermişti. Gün ağarırken patlayan

silah sesiyle uyanan ev halkı ne olduğunu anlamaya çalışırken Aziz doğru babasının çalışma odasına koşmuş, önce yerde yatan babasını, sonra da çalışma masasının üzerine bırakılmış ansiklopedinin yaban kuşlarıyla ilgili sayfasına özenle iliştirilmiş veda notunu bulmuştu. “Ölümümde kimsenin suçu yoktur.”

Alex, Aziz’i seviyordu. Ve artık sevgisini sorgulamak, karşılaştırmalar yapmak istemiyordu. Aziz’e duyduğu sevgi, insanın bütün vücudunu sinsice sarmış çaresiz bir hastalık gibi ruhunu ölüme mahkûm eden bir tutku değildi belki ama tökezlediğinde elini bırakmayacağından emin olduğu, ona âşık birine duyduğu dingin, huzurlu bir sevgiydi.

Aziz de hazırlanıp tekrar yanına gelmişti. Ne kadar şıktı! Geniş omuzlarını geriye doğru iterek dimdik duruşu boyunu olduğundan da uzun gösteriyordu. Frakı hakkında Alex’in onayını aldıktan sonra askısına astı. Zaten pırıl pırıl olan ayakkabılarını bir kez daha özenle parlattı. Pantolonunun buruşmaması için ayakta duruyordu. Bir süre sonra odayı arşınlamaya başladı. Diğerleri aşağı ineli henüz yarım saat olmuştu, ama Alex’e aradan saatler geçmiş gibi geliyordu. Daha ne kadar sürecekti bu bekleyiş? Dört gözle beklediği düğününün bir an önce başlamasını ve bitmesini istiyordu. Aziz’in onu oyalamak için anlattığı fıkralar, küçüklüğünde ve zaman zaman hâlâ kız kardeşlerine yaptığı muziplikler, erkek kardeşi Haldun’un çapkınlıklarıyla ilgili bitmez tükenmez hikâyeler bile Alex’in heyecanını yatıştıramıyordu. Sonunda sabırsızlıkla vurulan kapının ardından Necla odaya daldı ve bütün davetlilerin geldiği müjdesini verdikten sonra geldiği hızla gitti.

“Gitme vaktimiz geldi.” Alex’in tir tir titrediğini fark eden Aziz ellerini tutmuştu.

Nasıl bu kadar sakin olabiliyordu Tanrım?

“Ben yanındayım küçüğüm. Hep yanında olacağım. Ölüm bizi ayırana dek.” Sevgi dolu gözlerle Alex’in gözlerinin içine bakıyordu. “Ve hiç kimsenin, hiçbir şeyin seni üzmesine, incitmesine asla izin vermeyeceğim. Ürkecek bir şey yok. Şimdi koluma gir ve kendini bana bırak. Geniş ve köklü ailemizin bir parçasısın artık. Aşağıdaki herkesin, bu şehirdeki tüm insanların gıptayla bakacağı bir yaşam bekliyor bizi. Seni mutlu etmek için her şeyi yapacağım. Güven bana.”

Düğünün geri kalan kısmı bir rüya gibi geçti. Aziz’in kolunda Liszt’in *Macar Fantezisi* eşliğinde salona girişleri, nikâh memurunun karşısında hiçbir şey anlamadan Aziz’in öğrettiği şekilde Türkçe “evet” deyişi, annesi de dahil olmak üzere herkesin gülümseyerek onları alkışlaması, saatler süren tebrikleri kabul edişleri, Pera Palas’ın büyüklü dekoru, Aziz’in salondaki bütün erkekleri gölgede bırakan şıklığı ve İstanbul’un elit tabakasına mensup dost ve akrabalarını tanıştırdıktan sonra mevkilerini ve önemlerini belirten birkaç sözcüğü usulca Alex’in kulağına fısıldayışı, Károly’un beş aylık hamile olan Ayla’ya gösterdiği yakın ilgiyi, daha doğrusu Ayla’nın Károly’a olan hayranlığını kıskanan Ada’nın nispet olsun diye durmadan Haldun’la dans edişi, evli olmasına rağmen geceye katılan tüm İstanbullu gençlerin gönlünü fetheden Magda’nın gözünün kocası Miklós’tan başka kimseyi görmemesi, Irén halasının balo salonundaki kalabalığın bile bastıramadığı ve duvarlarda yankılanarak Gizella’yı deli eden şen kahkahaları, yedi aylık hamile Éva’nın karnından ayrılmayan sağ eli ve József’in kolundan ayrılmayan sol eli, József’in tüm İstanbul sosyetesini etkileyen kibarlığı, Rózsi’nin İstanbul’un tüm

erkeklerini cezp eden ve tüm kadınlarını kışkıandıran sarı saçları ve cömertçe sergilediği dolgun göğüsleri, Fábían'ın ilk defa karısını ne kadar kışkıandığını sert bir şekilde belli etmesi, İzabella'yı başka bir erkeğin karısı olarak görmeye yüreği dayanamayacağı için düğüne gelemeyen Ákos'un eksikliğini hissetmediğini göstermeye çalışan İzabella'nın bir yıllık kocası Oskar'ın kollarının arasındaki sahte mutluluğu, János'un yüzüne öfkeli bir ifade veren ve Margit'in aşkının bile bir buçuk senedir yumuşatamadığı ciddiyeti ve en nihayetinde Pera Palas'ın insanı şefkatle kucaklayan muhteşem kral dairesinde yorgunluklarına rağmen gözlerini kırpmadan geçirdikleri tutku dolu gece sessiz bir film gibi gözlerinin önünden geçip gitti.

Ertesi gün Şark Ekspresi'nin birinci sınıf kompartımanında, balayılarını geçirecekleri Paris'e doğru yola çıktıklarında kocasının kollarının arasında pencerenin önünden akan manzaraya dalmış, ne kadar mutlu olduğunu düşünüyordu. Rüya gibi bir düğünü olmuştu. Heyecandan doğru dürüst farkına varamadığı ince ayrıntıları şimdi hayal meyal hatırlamaya başlıyordu.

Balo salonuna girdiklerinde ilk dikkatini çeken, masalarda ki güllerin rengi olmuştu. Aziz, kolye ve küpelerindeki mercanlara eşlik edeceklerini düşünüp İstanbul'daki bütün çiçekçilere haber saldığını ve mercan rengi gül bulmaları konusunda direttiğini söylüyordu. Her şeyin Alex için bir sürpriz olmasını istediğinden ne süslemeler, ne mönü, ne müzik konusunda ona bir şey

sormuş, sadece salona girişlerinde çalınacak parçayı seçmesini ve Macaristan'dan davet edilecek misafirlerin listesini göndermesini rica etmişti. Düğünlerinin mükemmel olması için her ayrıntıyla bizzat kendisi ilgilenmişti. Ne Alex'in ne de Aziz'in ağzına bir lokma koyabildiği enfes görünümlü zengin yemeklerin servisi boyunca Aziz'in Károly'dan aldığı tüyolarla verdiği talimatlar doğrultusunda arka arkaya Alex'in en sevdiği klasik müzik parçalarını çalan orkestra, sıra tatlılara geldiğinde klasik Türk müziğine döndüyse de gelin hanımın fazlasıyla hüznü bulduğu parçalar son tatlıyla birlikte bitmiş, düğün pastasının kesilmesinin ardından başlayan ve gecenin ilerleyen saatlerine kadar süren hareketli caz parçalarıyla herkes canlanmış ve piste doluşmuştu.

Tren sert bir viraj aldı. Kocasına iyice sokuldu. Kocasına! O artık Halimzade Azizné de Kurzón Egerlövö Szarvaskó Gadány Alexandra'ydı. Halimzade Azizné! Halimzade Aziz'in eşi!

Alex ve Aziz ışıklar kenti Paris'te bir hafta kaldılar. Alex'in yeni yaşamı Károly ve Ada'yla sadece son akşamlarında buluşabilecek olmalarına hiç üzülmeyecek kadar mutlu başladı. Paris'in romantik sokaklarında ayaklarına kara sular inene dek yaptıkları yürüyüşleri, Aziz'in tablo ve heykellerden ziyade Alex'i seyrettiği müzeleri, yeni yeni tanıdığı kocasının damak zevkinin vasata tahammülsüz inceliğiyle özenle seçtiği lokantalarda yedikleri yemekleri, içtikleri seçkin şaraplar eşliğinde uzayan sohbetleri ve bütün bunlara ayırdıkları zamandan çok daha fazla vakit geçirdikleri otel odasında Aziz'in tattırdığı doyumsuz lezzetleri tüm ayrıntılarıyla zihnine ve günlüğüne kazıdığı rüya gibi bir hafta geçirdi.

İstanbul'a döndüklerinde artık ayaklarını yavaş yavaş yere basmasının zamanı gelmişti. Kocasını Zeki Bey'le birlikte Adana'da

yaşayan Sema dışında Aziz'in ailesinin tüm üyeleri Nişantaşı'ndaki Haldun Paşa Konağı'nda oturuyordu. Alex onlarla birlikte yaşamak istemiyor, ayrı bir yuvaları olması gerektiğini düşünüyordu. Nişantaşı'nda bir apartman dairesine taşınmayı planlayan Necla ile Nezih Bey'den de güç alarak Mehpare Hanım'ın tüm itirazlarına rağmen kısa bir süre sonra konağın iki yüz metre kadar ilerisindeki Maçka Palas'a taşındılar. Önceleri Alex'in bu isteğini anlamsız ve gereksiz bulan Aziz'in taşınmaya karar vermesindeki en önemli etken, özel hayatlarını yatak odalarına hapsedmemeleri gerektiğini söyleyen Alex'e bu konuda tüm içtenliğiyle katılmasıydı.

Maçka Palas, Kelemen amcasının İtalya'daki demiryolu projesi sırasında birlikte çalıştığı yakın dostu mühendis Vincenzo Caivano tarafından inşa ettirilmiş modern bir binaydı ve Alex'in istediği her şeye sahipti. Doğacak çocukları için bol miktarda yatak odası, geniş bir balkon, ıhlamur ağaçlarıyla dolu yemyeşil bir arka bahçe, tenis kortu ve hepsinden önemlisi özgürlük! Mehpare Hanım, Gizella'dan çok daha sıcak ve cana yakındı, ama bazen fazla yakın olabiliyordu. Biraz uzakta olmakta yarar vardı. Boğaz'a ve Marmara Denizi'ne nazır muhteşem dairelerini tam Alex'in zevkine göre döşediler. Aziz'in itirazlarına ve, "Ne bu böyle kesekâğıdı rengi gibi!" diye alay etmesine aldırmayan Alex, "Tablolarım için en uygun fon rengi bu Aziz," diye belirtti; ve Aziz'in çalışma odası ile ileride çocuklarının olacak odalar hariç tüm duvarları hardalımsı bir sarıya boyattırdı.

Haldun Paşa Konağı'nı fazlasıyla dolduran eşyalar arasından seçtikleri klasik mobilyalar tüm ihtiyaçlarını karşılıyor olmasına rağmen Ayla'nın tavsiyesi üzerine gittiği ve günlerce tavaf ettiği bitpazarından bir şeyler almadan edemedi. Yok pahasına şahane antika eşyalar buldu. Kenarlarında altın meleklerin kanat açtığı ve

bu yüzden Rózsadomb'da annesinin yatak odasındaki kanepeyi hatırlatan köşe kütüphaneyi gözlerine yaşlar dolarak pazarlık bile etmeden alıverdi. Necla'nın, "Onun üstüne yoktur," dediği gomalakçı Varujyan Usta'nın yeniden hayata döndürdüğü gül ağacı şifoniyeri ve marküteri sehpaları bitpazarına burun kıvıran Mehpare Hanım bile beğendi. Aziz'in çalışma odasına alınan iki Chesterfield deri koltuğun, yazı masasının ve silah dolabının seçimine ise hiç karışmadı. Sadece "Biraz ruhunu okşaması için Aziz," diyerek Miklós ile Magda'nın seramik heykellerinden bir iki tanesini koymasına için ısrar etti. Perdelerinin ve abajurlarının ipek püsküllerini Beyoğlu'ndaki Yovanaki Efendi'ye özel olarak hazırlattırarak kadar ayrıntılara girmesi Aziz'in anlayış sınırlarını zorladıysa da sonunda her istediğini kabul ettirdi ve her şeyiyle içine sinen bir evi oldu. Artık tek eksikleri yuvalarına can katacak çocuklardı.

İstanbul'da geçirdiği ilk birkaç haftanın sonunda Károly'un da İzabella'nın da haklı olduğuna karar vermişti. Ufak tefek birkaç ayrıntı dışında bu ilginç kentin yadırgadığı yanları pek fazla değildi. Hatta Budapeşte'de kaybettiği bazı şeyleri burada bulduğunu bile söyleyebilirdi. Balayları sırasında Paris'te buluştuklarında Károly, düğünden sonra İstanbul'da kaldığı birkaç gün boyunca durmadan eskiz yaptığından söz etmiş, çağdaş ve geleneksel öğelerin kucaklaştığı bu tılsımlı kentin her şeyiyle büyük bir ilham kaynağı olduğunu söylemiş ve, "Göreceksin, sanatın bambaşka boyutlar kazanacak," demişti. Ağabeyi haklıydı. Paris'ten döndüğünden beri durmadan resim yapıyordu. Her şey ona ilham veriyordu. Tüm gördüklerini kâğıda raptetmek istiyordu. Sadece resim konusunda değil, her konuda şevk doluydu. Yaşama sevinci yeniden tüm benliğini sarmıştı. En kısa zamanda İstanbul'da da en az Budapeşte'deki kadar geniş bir arkadaş çevresi edinmeliydi. Aziz'in ailesi yeterince

kalabalıktı. İzabella ile Amerikan Kız Koleji'nde öğretmenlik yapan kocası Oskar sayesinde yeni insanlar tanımaya ve hayatının eski temposunu bulmaya başlamıştı bile.

İstanbul, 15 Ekim 1932

Bir tane Magdam,

Şu anda vakit gece yarısını geçti. Aziz uyuyor ve ben de yorgunluktan ölüyorum, ama sana bir iki satır yazmadan edemeyeceğim. Hepinizi şimdiden o kadar çok özledim ki, bu ayrılığa nasıl dayanacağımı bilmiyorum. Evliliğimin en zor kısmı sizlerden ve özellikle senden ayrı kalmış olmam.

İstanbul'daki hayatım tüm hızıyla devam ediyor. Sabah apartmandaki komşularımızdan birinin eşile tenis oynadım. Matilde Hanım elli yaşında ve genç kız gibi bir vücudu var. "Hanım", madam demek. Noktasız "i" harfine dikkatini çekerim. Telaffuz etmesi imkânsız bir ses. Ama deniyorum! Gördüğün gibi son hız Türkçe öğrenmekteyim.

Öğlen Matilde Hanım, İzabella ve İzabella'nın arkadaşı Anastasia yemeğe geldiler. Anastasia çok nazik ve henüz on dokuz yaşında olmasına rağmen çok olgun bir kız. Rum, yani nesillerdir Anadolu'da ve İstanbul'da yaşamakta olan Rum Ortodoks azınlıktan. Yunanlı değiliz biz, diyor ve Yunanistan'la hiçbir ilgileri olmadığını, binlerce yıl öncesinden beri Anadolu topraklarında yaşayageldiklerini söylüyor.

Şimdi eline bir mendil al, çünkü gözlerin yaşaracak. Onlara Macar yemekleri yaptım. Çok beğendiler. Hatta Anastasia hemen *rêtes*'in tarifini aldı. Mutfağa çok meraklı. Yaşından beklenmeyecek kadar güzel yemek yapıyor. Buradaki Rum kız okulu Zapyon'u bitirdikten sonra enstitüye gitmiş. Müthiş bir

ev kadını, müthiş bir eş ve müthiş bir anne olmaya aday. Ama şimdilik tek hayali, müthiş bir terzi olmak. Bana bir tuvalet dikeceğine söz verdi. Leylak rengi!

Yemeğin ardından bütün öğleden sonra briç oynadık. Aslında daha ziyade sohbet ettik desem yeridir. Aziz'in alay ettiği türden aksesuar mahiyetinde bir briç partisiydi. Keyfimiz öylesine yerindeydi ki, akşam olduğunu ancak Aziz eve gelince anladık. Kapıdan girdiği andan itibaren en geç yarım saat içinde yemeğe oturmazsa şekeri düşen sevgili zevcimin gözünde tütmeye başlayan öfke Anastasia'yla Rumca sohbete dalınca söndü neyse ki. Hemen birbirleriyle kaynaştılar. (Anastasia, Rumların Yunanlılardan farklı olması gibi, Rumcanın da Yunancadan az da olsa farklı olduğunu söylüyor.)

Yine gözlerini yaşartacak bir haber daha. Durmadan resim yapmaya devam ediyorum. Ve o kadar zamanı boşa harcadığıma yanyıyorum. Daha doğrusu boşa harcatanlara köpürüyorum! Bu arada ta İtalya'ya, Maria'nın kulağına kadar uzanan dedikodulara göre zat-ı muhterem kendini iyiden iyiye işine vermiş ve gözü tenisten başka hiçbir şey görmüyormuş. İlişkileri ise tenis maçlarından bile kısa sürüyormuş! Geçelim bu konuyu!

İstanbul'dan da, Aziz'in karısı olmaktan da öylesine mutluyum ki, geçmişin tatlı izlerinden başka hiçbir şeyi hatırlamak istemiyorum. Aziz bana kol kanat germiş vaziyette. Yeni yaşantıma, yeni âdetlere ayak uydurma çabamı takdirle karşılıyor. Yadırgadığım ufak tefek şeyler yok değil tabii. Teşvikiye Camii'nden gelen ezan sesi artık uykumdan sıçratmıyor, ama hâlâ gün içinde müezzinin aniden, "Allahüekber!" diyen sesiyle yüreğim hop ediveriyor. Annemin, Müslüman bir ülkede nasıl yaşayacağım ile ilgili korkularının ve endişelerinin ise tama-

men yersiz olduğunu gönöl rahatlığıyla söyleyebilirim. Aziz'in ailesi, erkek çocuklarını sünnet bile ettirmeyen ve modernlik uğruna sırt çevirdikleri dinle tek ilgisi bayram ziyaretlerinden ibaret olan bir aile. Kalvenist ailemiz bile dindar sayılabilir onların yanında!

Bu arada bir İrlanda seteri daha aldık. Pepa'nın eşı olarak Goya katıldı aramıza. Portakal ise mini minnacık olmasına rağmen şimdiden ne kadar asil bir kedi olduğunu kanıtlarcasına Goya'yı da kabul etti. Mutlu mesut yaşıyorlar. Türkçede "kedi köpek gibi kavga etmek" diye bir deyim varmış, bizimkiler bunu çürütmeye aday. Geçen gün Portakal, kendini temizlemesi bitince o ufaklık haliyle Goya'nın burnunu da yalamaya başlamasın mı! Neredeyse ağlayacaktım. İnsanoğlunun hayvanlardan öğreneceği çok şey var.

Sana bundan önceki mektubumda sözünü ettiğim gibi yatak odamın ayrıntılarıyla uğraşıyorum. Yatak örtüsü için aradığım ipek kumaşı sonunda buldum. Tam istediğim gibi bir bordo! Yeşil saten markizin kumaşını da değiştirttim. Şu sıralar abajurlara biraz el atmış durumdayım. Haldır haldır antika abajur ayağı arıyorum.

Canım kardeşim, daha çok şeyler yazmak isterdim ama anneme de bir iki satır yazmalıyım. Ve gerçekten yorgunluktan gözlerim kapanıyor.

Seni şimdiden çok özleyen kız kardeşin,
Alex

Uyuyor sandığı Aziz arkasında durmuş saçlarıyla oynuyordu. Başını kocasının karnına yasladı. "Çok yorgunum."

“Tenis oynamayı bırak artık istersen. Bu kadar hareketli olman hamile kalmanı zorlaştırabilir diyorlar. Zaten üşütebilirsin de. Bu soğuklarda yarı çıplak...”

“Nereden çıkarıyorsun bunları Aziz? Ne alakası var Allah aşkına?” Bir an durdu. “Yarı çıplak mı?...” Kapana kısıldığını mı hissediyordu? “Ne demek istiyorsun? Evimin bahçesinde şort giymeyeceksem, nerede giyeceğim?”

“Hemen alevlenme Alex'im. Senin iyiliğin için.”

Kim sokuyordu bunları kafasına? O çokbilmiş Necla mı?

Aziz önünde diz çökmüş, sabahlığının eteklerini aralıyordu. İpek kombinezonunu yavaşça yukarı doğru sıyırırken şaka süsü vermeye çalıştığı bir sesle, “Bunlar benim!” dedi. Bacaklarını okşuyordu. Alex başını geriye attı. Kocasının dudakları, hırsla iki yana açtığı bacaklarının arasında dolanırken bir anda tenisi de, yorgunluğunu da, annesine mektup yazmak istediğini de unuttu.
